# Kariérový poradce pro vzdělávací a profesní dráhu (kód: 75-004-R)

**Autorizující orgán:** Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
**Skupina oborů:** Pedagogika, učitelství a sociální péče (kód: 75)
**Týká se povolání:** Kariérový poradce pro vzdělávací a profesní dráhu
**Kvalifikační úroveň NSK - EQF:** 6

## Odborná způsobilost

| Název | Úroveň |
|---|---|
| Orientace v teorii a metodách kariérového poradenství | 6 |
| Vyhledávání, tvorba a poskytování kariérových informací pro přímou i bezkontaktní kariérovou práci s klientem (jednotlivcem i skupinami) | 6 |
| Uplatňování metod, technik a postupů základní kariérové diagnostiky | 6 |
| Vedení poradenského rozhovoru s cílem získat základní kariérové informace | 7 |
| Kariérová práce s jednotlivcem a se skupinou, individuální plány, metody skupinové kariérní práce | 6 |
| Vedení evidencí, systemizace kariérových informací na regionální úrovni, práce s potenciálními zaměstnavateli | 6 |
| Poskytování kariérových informací ze světa vzdělávání a světa práce | 6 |
| Orientace v legislativě počátečního a dalšího vzdělávání včetně předpisů souvisejících s kariérovým poradenstvím | 6 |
| Organizace informačních, poradenských a vzdělávacích akcí zaměřených na podporu a rozvoj řízení vlastní kariéry lidí (career management) | 6 |

## Platnost standardu

Standard je platný od: 28.04.2015

## Kritéria a způsoby hodnocení

### Orientace v teorii a metodách kariérového poradenství

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Vymezit kariérové poradenství jako obor lidské činnosti, jeho předmět, cíle, sektory působení, cílové skupiny klientů | Ústní ověření |
| b) Uvést a charakterizovat teorie kariérového poradenství v minimálním rozsahu zdrojů v českém jazyce | Ústní ověření |
| c) Představit vlastní portfolio metod, technik a strategií kariérového poradenství, uvést příklady aplikace jednotlivých metod, technik a postupů kariérového poradenství v praxi | Ústní ověření |
| d) Charakterizovat metody shromažďování kariérových informací o klientovi | Ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Vyhledávání, tvorba a poskytování kariérových informací pro přímou i bezkontaktní kariérovou práci s klientem (jednotlivcem i skupinami)

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Vysvětlit pojem kariérové informace a způsob práce s nimi | Ústní ověření |
| b) Popsat alespoň pět okruhů informací, které jsou klíčové pro kariérové poradenství | Ústní ověření |
| c) Vyjmenovat základní zdroje kariérových informací, předvést práci s jedním zvoleným zdrojem (vyhledání dle zadání) | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Předvést modelový rozhovor s klientem zaměřený na sdělování kariérových informací | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

### Uplatňování metod, technik a postupů základní kariérové diagnostiky

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Popsat základní etické principy při kariérové diagnostice | Ústní ověření |
| b) Popsat základní metody kariérové diagnostiky a jejich užití s ohledem na cíle diagnostiky | Ústní ověření |
| c) Popsat zásady volby konkrétních diagnostických metod vzhledem k cílům diagnostiky | Ústní ověření |
| d) Popsat základní zásady interpretace diagnostických metod v kariérové diagnostice | Ústní ověření |
| e) Uvést 2 metody kariérové diagnostiky (jednu testovou a jednu netestovou) – zdůvodnění volby metody, její administrace, vyhodnocení a interpretace klientovi | Praktické předvedení s ústním ověřením |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Vedení poradenského rozhovoru s cílem získat základní kariérové informace

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Charakterizovat cíle, druhy, podmínky, strukturu poradenského rozhovoru, identifikovat motivaci klienta, jeho předpoklady a schopnosti s ohledem na prostředí, v němž se klient pohybuje, identifikovat cesty možného kariérového rozvoje | Ústní ověření |
| b) Popsat techniky vedení rozhovoru, včetně technik kladení otázek – sestavit uzavřené a otevřené otázky | Ústní ověření a praktické předvedení |
| c) Charakterizovat prostředí pro bezpečně vedený poradenský rozhovor | Ústní ověření |
| d) Předvést průběh poradenského rozhovoru a prokázat dovednost efektivně komunikovat a řešit potřeby klienta | Praktické předvedení |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Kariérová práce s jednotlivcem a se skupinou, individuální plány, metody skupinové kariérní práce

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Popsat metodiku tvorby individuálních plánů, sběr informací, uzavření kontraktu, určení priorit, posilování aktivních rozhodování a volby klienta, kontrolu plnění cílů | Ústní ověření |
| b) Uvést metody kariérového plánování rozvoje: akční plán, osobní projekt, hodnocení alternativ, ujasnění hodnot, průzkum kompetencí | Ústní ověření |
| c) Předvést a popsat motivační techniky kariérového poradenství při individuální a skupinové práci s klienty | Praktické předvedení s ústním ověřením |
| d) Zdůvodnit užití skupinového poradenství v rámci kariérového poradenství, uvést možná zaměření akcí skupinového kariérového poradenství a výhody heterogenní nebo homogenní skupiny | Ústní ověření |
| e) Popsat techniky a metody práce se skupinou | Ústní ověření |
| f) Sestavit ukázkový program skupinového poradenství podle specifika vybrané cílové skupiny, zdůvodnit volbu jednotlivých postupů, metod | Praktické předvedení s ústním ověřením |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Vedení evidencí, systemizace kariérových informací na regionální úrovni, práce s potenciálními zaměstnavateli

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Uvést zásady, význam, způsoby a formy vedení dokumentace o klientovi ve vztahu k jeho vzdělání, kvalifikaci a rekvalifikaci, zaměstnání a řízení kariéry | Ústní ověření |
| b) Efektivně vést dokumentaci v elektronické podobě na PC | Praktické předvedení |
| c) Identifikovat aktéry kariérového poradenství (instituce, které realizují nebo mají vliv na rozvoj kariérového poradenství či poskytovatele poradenství, zaměstnavatele) a u každého aktéra popsat jeho roli v kariérovém poradenství | Ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Poskytování kariérových informací ze světa vzdělávání a světa práce

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Prokázat znalost průřezového tématu „Člověk a svět práce“ v RVP pro základní vzdělávání, gymnaziální vzdělávání a střední odborné vzdělávání | Ústní ověření |
| b) Vyhledat na webových stránkách informace: o středních, vyšších odborných a vysokých školách; o oborech, které je možné studovat; o volných pracovních místech; o rekvalifikačních kurzech; o stipendijních programech; o uplatnění absolventů škol; o profesních kvalifikacích; o povoláních | Praktické předvedení |
| c) Uvést zásady psaní profesního životopisu, motivačního dopisu, přípravy na pracovní pohovor, analýzy a sestavení inzerátu v médiích, sestavit příklad podle zadání | Praktické předvedení a ústní ověření |
| d) Dovést klienta k samostatné orientaci v datech o nabídce a poptávce v oblasti práce a vzdělávání | Praktické předvedení s ústním ověřením |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Orientace v legislativě počátečního a dalšího vzdělávání včetně předpisů souvisejících s kariérovým poradenstvím

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Orientovat se v legislativě počátečního a dalšího vzdělávání (zejména v zákoně 179/2006 Sb. a školském zákoně 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání ve znění pozdějších předpisů), orientace zahrnuje vyhledávání dohledatelných norem (zákony, vyhlášky) prostřednictvím PC | Ústní a praktické ověření |

**Je třeba splnit kritérium.**

## Organizace informačních, poradenských a vzdělávacích akcí zaměřených na podporu a rozvoj řízení vlastní kariéry lidí (career management)

| Kritéria hodnocení | Způsoby ověření |
|---|---|
| a) Orientovat se v metodách kariérového plánování a rozvoje, uvést konkrétní příklady akčního plánu, osobního projektu, hodnocení alternativ, ujasnění hodnot, průzkumu kompetencí klienta | Ústní ověření |
| b) Uvést a charakterizovat 3 příklady informačních, poradenských a vzdělávacích akcí zaměřených na podporu a rozvoj řízení vlastní kariéry lidí, které mohou být realizovány školskou institucí nebo ve spolupráci s ní pro rodiče, žáky, studenty a veřejnost | Ústní ověření |
| c) Uvést 3 příklady dobré praxe o konkrétní spolupráci zejména školy a dalších aktérů kariérového poradenství v regionu (institucí nebo poskytovatelů poradenství), které mohou pozitivně ovlivnit péči o klienta | Ústní ověření |

**Je třeba splnit všechna kritéria.**

## Organizační a metodické pokyny

### Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit a které požadované materiály musí uchazeč ke zkoušce zpracovat, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.
Autorizovaná osoba na svých webových stránkách zpřístupní požadavky ke zkoušce, uvede formální průběh zkoušky, dá k dispozici příklad portfolia k praktickým zkouškám, zpřístupní příklad zkoušení s tématy i tematické okruhy či otázky k ústnímu zkoušení. Autorizovaná osoba tyto informace doplní aktuální odbornou literaturou a legislativními předpisy vztahujícími se ke kariérovému poradenství ohrožených, rizikových a znevýhodněných klientů. Tyto informace bude nejméně jednou ročně aktualizovat.
Autorizovaná osoba musí personálně zabezpečit při ověřování některých kritérií, aby bylo možné ověřovat práci se skupinou i jednotlivcem.
K průběhu zkoušky:
Uchazeč formou ústního ověření a praktického předvedení prokáže svoje dovednosti, znalosti a schopnosti pro kompetence.
Uchazeč je povinen před vykonáním zkoušky zpracovat vlastní portfolio kariérového poradce, kterým dokládá svoji kvalifikaci, dobu a zaměření poradenské praxe a další zkušenosti z práce s klienty. Portfoliem dokládá své znalosti a dovednosti. Portfolio doručí uchazeč nejméně jeden měsíc před konáním zkoušky autorizované osobě.

### Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

### Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanou fyzickou osobou s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovaným zástupcem autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

## Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Vysokoškolské magisterské vzdělání, 2letá praxe v oblasti řízení a rozvoje lidských zdrojů v poradenství, vlastní kariérová poradenská praxe v min. rozsahu 5 let, z toho minimálně dva roky v období posledních pěti let před podáním žádosti o udělení autorizace.
b) Vysokoškolské magisterské vzdělání, 3letá praxe v oblasti systematického rozvoje teorie a praxe kariérového poradenství (výzkum, výuka a odborné publikace v oblasti kariérového poradenství), vlastní poradenská praxe v min. rozsahu 5 let, z toho minimálně dva roky v období posledních pěti let před podáním žádosti o udělení autorizace.
c) Vysokoškolské magisterské vzdělání se zaměřením na andragogiku, psychologii práce, sociální práci, speciální pedagogiku, vlastní poradenská praxe v min. rozsahu 5 let, z toho minimálně dva roky v období posledních pěti let před podáním žádosti o udělení autorizace.
d) Profesní kvalifikace 75-004-R Kariérový poradce pro vzdělávací a profesní dráhu, 2letá poradenská praxe (tj. řízení nebo vedení poradců), vlastní poradenská praxe v min. rozsahu 5 let, z toho minimálně dva roky v období posledních pěti let před podáním žádosti o udělení autorizace.

Další požadavky:
a) Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikace 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
b) Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, www.msmt.cz.

## Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Zkušební místnost bude vybavena:
flip chart, tabule, dataprojektor, plátno, notebook, nebo PC s připojením na internet, DVD přehrávač, sezení vhodné pro možnou práci s materiály i pro uspořádání interaktivních komunikačních technik ve volném prostoru, psací potřeby, prostor pro imitaci poradenského rozhovoru.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

## Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 15 až 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

### Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 2 až 4 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut).

## Autoři standardu

### Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravil Expertní tým pro kariérové poradenství, ustavený a licencovaný pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Asociace vysokoškolských poradců (AVŠP )
Asociace soukromých poradenských pracovníků
Unie psychologických asociací ČR
Vysočina Education
ÚP ČR – krajská pobočka v Hradci Králové
Asociace pracovních agentur, o. s.